

FRÉDÉRIC
BEIGBEDER
OONA & SALINGER

FRÉDÉRIC
BEIGBEDER
OOONA & SALINGER

roman

ZALOŽBA
CHIARA

Federic Beigbeder, Oona&Salinger

Pravice za slovenski jezik: © 2015 Založba Chiara

Naslov izvirnika: Oona&Salinger, © Frédéric Beigbeder, 2014

Prevedla: Mojca Merc

Lektorirala: Maja Kosmač

Pregled besedila: Grega Rihtar

Oblikovanje in prelom: Sandra Pohole, K8 dizajn

Fotografije: strani: 20, 56, 61: DR; str.: 59: © Corbis, str.: 152 poskusni posnetek Oone O'Neill za Eugena Franka, str.: 189: © Rue des Archives BCA, strani 307 in 329 fotografiji Frédérica Beigbederja

Izdala in založila: Založba Chiara

Ljubljana, 2015

www.zalozba-chiara.si

Za založbo: Simona Boc in Borin Mihelj

Tisk: Belin grafika

Naklada: 800 izvodov (mehka vezava)
200 izvodov (trda vezava)

Cet ouvrage, publié dans le cadre du Programme d'aide à la publication Valentin Vodnik, a bénéficié du soutien de l'Institut français de Slovénie.

Izdano s podporo Programa pomoči pri izdaji knjig Valentin Vodnik, ki ga izvaja Francoski inštitut v Sloveniji.

Brez pisnega dovoljenja Založbe Chiara je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, hkrati s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki, v okviru določil Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.133.1-311.2

BEIGBEDER, Frédéric

Oona & Salinger : roman / Frédéric Beigbeder ;
[prevedla Mojca Merc]. - Ljubljana : Chiara, 2015

Prevod dela: Oona & Salinger

ISBN 978-961-93915-0-1 (trda vezava)

ISBN 978-961-93915-1-8 (broš.)

281894144

S takim ponosom, kot prinese moja mačka Kokoschka
na vzglavnik razkosanega vrabca, ki še vedno diha,
polagam to knjigo in svoje nebogljeno srce
k nogam¹ gospe Lari Micheli.

1 Usločenih in drobnih stopal.

*»Are you going to Scarborough fair?
(War bellows blazing in scarlet battalions)
Parsley, sage, rosemary and thyme
(Generals order their soldiers to kill)
Remember me to one who lives there
(And to fight for a cause they've long ago forgotten)
She once was a true love of mine.«*

Anonimni bard iz Yorkshira, 16. stoletje.
(Protivojne besede v oklepajih
je dodal Paul Simon leta 1966.)

TOLE NI FIKCIJA

Ko so Diano Vreeland vprašali, ali so njeni najbolj ekstravagantni spomini faktografski ali izmišljeni, je odgovorila: »It's faction.«

Ta knjiga je čista faksija. Vse je strogo natančno: osebe so resnične, kraji obstajajo (ali so obstajali), dejstva so verodostojna in vse datume je mogoče preveriti v biografijah ali zgodovinskih priročnikih. Drugo je domišljjsko in za to svetoskrunstvo prosim otroke, vnuke in pravnuke svojih junakov, naj mi oprostijo vsiljivost.

V Združenih državah si je Truman Capote izmislil izraz za roman te vrste: »neleposlovni roman«. Ko ga je 16. januarja 1966 George Plimpton intervjuval za *New York Times*, je svoj projekt definiral kot »pripovedno obliko, ki uporablja vse tehnike leposlovne umetnosti, pri tem pa se skrajno tesno približa dejstvu«. V francoščini bi morali njegov izraz prevesti z »roman non fictionnel«. Kakšna strahota.

Jaz raje rečem »faction«, ker ta beseda v našem jeziku obstaja. Namiguje na zamisel – mamljiv čas miru – da naj bi bil avtor take pripovedi neke vrste vojak, ki je na straži, ali pa vodja nevarne vstaje.

Osebe v tej zgodbi so živele zelo skrivnostno življenje, zato je delo romanopisca še toliko bolj. Vendar moram slovesno izjaviti naslednje: če ta zgodba ne bi bila resnična, bi bil izredno razočaran.

FB

Spomladi leta 1980 so bili redni obiskovalci parka Paley v New Yorku priče precej nenavadnemu prizoru. Pred javnim parkom je parkirala dolga črna limuzina; moralo je biti okoli treh popoldne. Voznik limuzine je odprl vrata potnici kakšnih šestdesetih let, oblečeni v bel kostim, s sončnimi očali, ki je počasi izstopila iz avtomobila. Dama je za hip postala, se nemirno poigravala s svojo biserno ogrlico, kot bi molila z rožnim vencem, nato pa se je namenila proti levemu koncu parka. Počasi je hodila proti vodni steni, pod majhnimi drevesi pa je iz torbice vzela nekaj koščkov razbitega porcelana. Takrat je njeno vedenje postalo zelo čudno. Pokleknila je na tla in začela s svojimi negovanimi nohti brezumno kopati po zemlji. Opazovalec, ki je jedel hrenovko v štručki, se je spraševal, zakaj ta cunjarica brska po cvetličnih gredah, namesto da bi iskala živila v smetnjaku, ki je stal na drugi strani parka.

Takrat ni bil pozoren, a resnično se mu je zdelo, da je šestdesetletnica zakopala razbiti porcelan v luknjo in, na vseh štirih kot kakšen otrok v peskovniku, vanjo z rokami natlačila grudo zemlje. Tisti, ki so pravkar pokosili pod milim nebom, so še bolj osupnili, ko je ženska vstala, z rokami, polnimi zemlje, in dostojanstveno sedla v svoj cadillac. Kljub temnim očalom je bilo mogoče na njenem obrazu opaziti zadovoljstvo z dobro opravljenim delom. Videti je bila kot čudakinja, kakršne je včasih opaziti na ulicah New

Yorka, zlasti po liberalizaciji barbituratov. Voznik je zaprl vrata, šel okoli vozila, sedel za volan in dolga limuzina je neslišno zdrsela proti Peti aveniji.

JERRY, UVOD

*»Rad bi povedal zgodbo. Ali bom znal kdaj pripovedovati
kaj drugega kot svojo zgodbo?«*

PIERRE DRIEU LA ROCHELLE, ETAT CIVIL, 1921

V začetku desetih let tega tisočletja sem ugotovil, da se ne videvam več z nikomer svoje starosti. Obkrožali so me ljudje, ki so bili vsi dvajset ali trideset let mlajši od mene. Moje dekle se je rodilo tistega leta, ko sem se prvič poročil. Kam so izgini-
li ljudje moje generacije? Njihovo izginotje je bilo postopno: večina se je ukvarjala s svojim delom in z otroki; nekega dne so nehali prihajati iz svojih pisarn in domov. Ker sem pogosto spreminjal naslov in telefonsko številko, mojim starim prijateljem ni več uspelo, da bi me našli; nekateri med njimi so celo umrli; nisem si mogel kaj, da ne bi pomislil, da sta ti dve tragediji morda povezani (ko me niso več videli, se je življenje ustavilo). Za pomanjkanje vrstnikov v moji socialni mreži je morda obstajala druga razlaga: izogibal sem se svoji zrcalni sliki. Štiridesetletnice so me razburjale s svojimi nevrozami, ki so bile take kot moje: ljubosumje zaradi mladosti, otrdelo srce, nerešljivi kompleksi stvarne narave, strah, da se nobena ne bo hotela dati dol z menoj, ali da tako že je.

Moški mojih let so premlevali spomine na stare zabave, pili, jedli, se redili in izgubljali lase, pri tem pa so se nenehoma pritoževali nad svojimi ženami ali celibatom. V srednjih letih so ljudje govorili le še o denarju, zlasti pisatelji.

Postal sem pravi gerontofob. Izumil sem neko novo vrsto apartheida: dobro sem se počutil le v družbi bitij, ki bi jim lahko bil oče. Družba mladeničev in mladenk me je prisilila, da sem se jim prilagodil v oblačenju, jeziku in svojih kulturnih referencah: prebudili so me, razvneli, mi na obrazu ohranjali nasmeh. V pozdrav je morala moja dlan zdrseti po dlani mojih mladih sogovornikov, moja pest trčiti ob njihovo, nato pa pristati na levi strani prsi.

Preprosto rokovanje bi bilo izdalo generacijsko razliko. Prav tako sem se moral izogibati zastarelim šalam, reči, denimo, da veslam kot Gérard d'Aboville. («Kdo?») Kadar sem nalletel na sošolce, jih nisem prepoznal; z vljudnim nasmeškom sem jo kar se da hitro popihal: bitja mojih let so bila odločno prestara zame. Skrbno sem se ogibal večerjam v mestu s poročenimi pari. Bal sem se vseh malomeščanskih obveznosti, še posebej srečanj štiridesetletnikov ob dišečih svečah v stanovanju v odtenkih sive in umazano bele barve. Kar očitam ljudem, ki so me poznali, je prav to, da so me poznali.

Ni mi bilo všeč, da vedo, kdo sem. Pri petinštiridesetih sem hotel ponovno najti svojo deviškost. Zahajal sem samo v nove lokale za razkuštrane otroke, v elegantne in plasticirane nočne bare s stranišči brez vsakih spominkov, v modne restavracije, za katerih obstoj so moji stari pajdaši izvedeli dve leti ali tri pozneje med listanjem *Madame Figaro*. Včasih sem se spogledoval z mladim dekletom, ki mi je na koncu z razneženim pogledom razložila, da se je njena mama udeležila istega shoda kot jaz. Edino, pri čemer se starosti popušča: nisem tvital. Nisem razumel, kakšna je korist pošiljanja stavkov neznancem, ko jih je vendar mogoče zbrati v knjigah.

Priznam, odklanjal sem stike s svojimi vrstniki, kar je bilo zavračanje starosti. Diskriminacijo v prid mladosti sem zamenjal za mladost. To, kar vidimo v vsaki gubi obraza svojih bližnjih, je lastna smrt na delu. Iskreno sem mislil, da bom zaradi izključnega druženja z mladostniki, ki so raje govorili o Robertu Pattisonu kot o Robertu Redfordu, živel dlje. To je rasizem proti samemu sebi. Lahko se igramo Dorian Graya, ne da bi na podstrešju skrili zlovešč portret: dovolj si je pustiti rasti brado, da v zrcalu ne vidimo več svojega resničnega obraza, da smo od časa do časa disk-jockeyi s svojimi starimi 45 obrati, da nosimo dovolj velike majice, da pod njimi ni opaziti trebuha, ki raste, da si pri branju nočemo natakniti očal (kot da bi se človek, ki bere knjigo in jo drži z iztegnjenimi rokami, lahko pomladil), da igramo tenis v trenirki z belimi robovi znamke American Apparel v barvi antracita, da se fotografiramo v izložbah trgovin Kooples, plešemo z mladoletnimi surfarkami v Bleu Cargu na plaži v Ilbarritzu in da imamo vsak dan mačka.

Na začetku desetih let tega tisočletja sem postal neprekosljiv v poznavanju Rihannine biografije; to kaže, da je bil moj položaj zaskrbljujoč.

Tri leta pred tem sem v hanovrski kafeteriji v New Hampshiru naletel na to fotografijo mikavne dražestne pokojnice.

Temu mlademu dekletu je ime Oona O'Neill: pogledjte to pričesko à la Gene Tierney (pramen s prečko na strani, svobodno čelo), bleščeče zobe in napeto vratno žilo, ki izraža njeno zaupanje v življenje. Ta kraljevska »brinetka« s poudarjenimi obrvmi si napolni pljuča s čistim zrakom, zdi se, kot bi verjela, da je vse mogoče.

Pa vendar njeno otroštvo ... Ko ji je bilo dve leti, je njen oče zapustil mamo in se z novo ženo nastanil v Evropi; Oona mu je pisala presunljive razglednice: »Očka, tako rada te imam, ne pozabi me!« Ponovno jo je videl šele osem let pozneje.

Leta 1940 je bila Oona O'Neill zaljubljena v mojega najljubšega pisatelja.

To fotografijo sem odkril, ko so J. D. Salingerju ostala še tri leta življenja. Z Jean-Marie Périerjem sem se odpravil v Cornish v New Hampshiru na snemanje dokumentarca o njem. Zamisel je bila tako nesmiselna kot pusto vsakdanja: obisk najbolj odljudnega avtorja na svetu je postal neke vrste turistična ekskurzija, ki je lastna tisoče občudovalcem. Pisec *Varuha v rži* se je leta 1953 preselil na kmetijo sredi gozda v Novi Angliji. Od leta 1965, ko sem se rodil, ni objavil ničesar več. Dopuščal ni nobenih intervjujev, odklanjal je kakršnokoli fotografiranje in vsak stik z zunanjim svetom. Jaz pa sem utelešal zunanji svet, ki je nameraval s kamero visoke ločljivosti vdreti v njegovo zasebnost. Čemu? Tega sicer takrat nisem vedel, a privlačnost, s katero me je navdajal ta starec, je imela nekaj opraviti z gnusom, ki sem ga čutil do ljudi svoje starosti. Kot jaz je imel tudi Salinger rad veliko mlajša dekleta.

V vseh njegovih romanih ali kratkih zgodbah so junaki otroci ali mladostniki. Bili so simbol izgubljene nedolžnosti,

nerazumljene čistosti; odrasli so bili vsi grdi, neumni, dolgočasni, ukazovalni, omejeni s svojim materialnim udobjem. Njegove najboljše kratke zgodbe so tiste, v katerih za izražanje svojega gnusa do materializma uporablja otroške dialoge. Od leta 1951 je bilo prodanih 120 milijonov izvodov *Varuha v rži*: kratek roman, ki pripoveduje zgodbo o fantu, ki so ga izključili iz šole in se med pohajkovanjem po Centralnem parku sprašuje, kam grejo race pozimi, ko jezerce zamrzne. Njegova teorija je bila otročja, zagotovo zlagana in morda nevarna, toda Salinger si je izmislil ideologijo, katere voljna žrtev sem bil. On je tisti, ki je najbolje opredelil sodobni svet: svet, razdeljen na dva dela. Na eni strani resni posamezniki, dobri učenci s kravatami, stari meščani, ki hodijo v pisarno, se poročajo s plitkimi gospodinjami, igrajo golf, berejo eseje o ekonomiji, sprejemajo kapitalistični sistem, kakršen je: »Modeli, ki kar naprej pripovedujejo, koliko kilometrov naredi njihov prekleman avto s petimi litri goriva.« In na drugi nezreli mladostniki, žalostni otroci, večno v prvem letniku srednje šole, uporniki, ki preplešejo cele noči, in neuravnovešenci, ki tavajo po gozdovih, tisti, ki postavljajo vprašanja o racah v Centralnem parku, razpravljajo s klateži ali nunami, se zaljubijo v šestnajstletnico in nikoli ne delajo, ostajajo svobodni, revni, samotarski, umazani in nesrečni, skratka, večni uporniki, ki menijo, da oporekajo potrošniškemu modelu, v resnici pa so v zadnjih šestdesetih letih potisnili zahodne države v zadolževanje in so pokazali svojo uporabnost pri prodaji milijarde dolarjev vrednega blaga široke potrošnje od leta 1940 dalje (plošč, romanov, filmov, TV serij, oblačil, revij za ženske, videoklipov, žvečilnih gumijev, cigaret, avtomobilov

s premično streho, gaziranih brezalkoholnih pijač, alkohola, drog, vseh proizvodov, ki jih oglašuje arogantni »mainstream« z obrobja).

Moral sem se soočiti z utemeljiteljem infantilne blodnje, o kateri sanja razviti svet. Salinger je pisatelj, ki je ljudem priskutil staranje.

Za vzpone po zelenih gričih smo najeli manjši tovornjak. V Cornish smo prispeli nekega prelepega pomladnega jutra, v četrtek, 31. maja 2007, ob pol dvanajstih. Nebo je bilo modro, sonce pa ledeno. Hladno sonce je nekoristno, govoriti o pomladi pri tej temperaturi le malo stran od Québeca je sleparija. Salingerjevega naslova na svetovnem spletu ni bilo težko najti: od izuma GPS se na našem planetu ne more skriti nihče več. Zdaj vam bom povedal naslov, ki je bil šestdeset let najbolj tajen na svetu. V Cornishu stoji star pokrit most nad reko Connecticut.

Kadar greste čezenj iz sosednje vasi Windsor, imate občutek, da ste Clint Eastwood v *Najinih mostovih*. Nato zavijete levo na Wilsonovo cesto in vozite nekaj sto metrov do majhnega pokopališča s sivimi nagrobniki, ki leži na vaši desni za nizko belo pobarvano ogrado. Nadaljujte po Plattovi cesti na desni, ki se po griču vzpenja vzdolž z grmovjem poraščenega in z mahom pokritega pokopališča. Če ste na tem izletu ponoči, boste mislili, da ste tisti hip v videu *Thriller* Michaela Jacksona. Salingersko iskanje zahteva pogum; mnogi poročevalci začetniki so se vrnili po isti poti, čim so se približali visokim gosto olistenim krošnjam. Bernanos nekje govori o »tekoči tišini«: pred 31. majem 2007 nisem vedel, kaj ta izraz pomeni. V tovornjaku smo bili nemirni, režiser Jean-Marie Périer, producent Guillaume Rappeneau

in jaz. Vendar pa je Jean-Marie doživel še vse kaj drugega: spremljal je ameriško turnejo Rolling Stonesov leta 1972, ki je bila vse prej kot idiličen sprehod. Zdaj me je osuplo gledal, kot bi hotel reči: »Ta nora ideja je bila tvoja, stari moj, torej ga nehaj srati.«

Cesta se je zožila in se vila po kolotečinah prekritih s travo sredi gozda borovcev, brez, javorjev in mogočnega, večstoletnega hrasta. Temno listje je omehčalo svetlobo; v tistem grobu podobnem gozdu smo imeli pod prepletenim vejevjem celo pri belem dnevu vtis, da je polnoč.

Vstop v gozd je čaroben obred: hojo po gozdu najdemo v vseh pravljičah, v nemški romantični književnosti in tudi v filmih Walta Disneyja. Sonce se je svetlikalo skozi drevesa: dan, noč, dan, noč; svetloba se je prikazovala in izginjala, kot bi nam sonce hotelo poslati sporočilo v Morsejevi abecedi. »Obrnite se. Stop. Zbežite, dokler je še čas. Halte. Mayday, mayday.« Romantični gozdovi lahko postanejo sovražne pokrajine kot v Čarovnici iz Blaira ali v Hürtgenu, zelenem peklu pozimi 1944–1945. Vedel sem, da se bom ustrašil. Nikoli si ne bi drznil motiti človeka, ki mi je podaril okus branja, tega ameriškega pisatelja, ki je bil poosebljena nežnost in upor. Mama me je dobro vzgojila in vse preveč plah sem. Po kilometru pod listnatimi krošnjami se je pokrajina na desni odprla. Svetloba se je nenadoma vrnila, kot bi Bog prižgal ogromen projektor. Bilo je kot nekakšna jasa, a kadar je jasa nagnjena, jo imenujemo travnik ali polje ali gozdnati dol, kaj pa vem, odraščal sem v mestu. Pot proti hiši J. D. Salingerja je na Langovi cesti, to je prva cesta na desni. Vzpenja se in na desni stoji rdeč skedenj. Lahko vam dam tudi njegov telefon: 603-675-5244 (razkril jo je eden

izmed njegovih življenjepiscev). Prav tam nisem stopil iz vozila, tam sem trepetal od groze, tam sem bil strahopetec.

Predstavljal sem si starega Salingerja (takrat je imel 88 let), kako meditira na gugalniku na verandi za hišo poleg kupa polen, njegove mačke krempljajo stare blazine ... Hišica stoji na vrhu griča, razgled od tam je bil zagotovo čudovit, z verande obsegajoč reko in travnike, na katerih so kot bele pikice raztresene hiše. Nebo so preletavale rjave ptice in ledeno sonce je osvetljevalo drevesa na modri gori Ascutney nasproti. Zrak nad tratami, preplavljenimi z medeno deteljo, je dehtel – pozanimal sem se, kako se imenujejo te zlato rumene cvetlice, raztresene povsod po okrožju. Brinje je raslo vzdolž zelenečega griča, podobnega tistemu v Saru, po katerem sem se rad med ovcami valil navzdol, ko mi je bilo osem let, pri tem pa so se moje hlače NewMan odele z govnom. Tisti kraj je bil neverjetno miren ... kot razgled na Novi svet. Ni človeka, ki bi imel pravico motiti tak mir.

— Daj no, Fred, je rekel Guillaume Rappeneau, nismo prišli tako daleč, da bi se obrnili!

— Jaz ... Ne ... Nisem mislil, da ... (Nenadoma sem imel enak način izražanja kot Patrick Modiano.) Vseeno ... nismo paparaci ...

— Seveda smo, idiot, ti garaš za *Voici!* Saj se ne zavedaš, če nam odpre, je to svetovna senzacija, čeprav nam zaloputne vrata pred nosom, slika bo šla po vsem svetu!

— Toda ... Salinger je osemdesetletnik, gluha je kot kamen, poleg tega je veteran druge svetovne vojne, nedvomno ima orožje ...

— Ah. To bi nam lahko povedal prej.

Pred Salingerjevo kmetijo je lesena plošča opozarjala: »NO TRESPASSING«. Prejšnji dan smo intervjuvali romanopisca Stewarta O'Nana na njegovem vrtu le nekaj kilometrov stran. Spomnil me je na vodilo države New Hampshire: »LIVE FREE OR DIE«. Avtomatsko orožje je bilo kljub pogostemu prelivanju krvi v šolah v tej državi še vedno v prosti prodaji.

— Vedel sem, da se boš ustrašil, je rekel Jean-Marie P rier. Tebi ne gre verjeti niti besede.

— Ne, jaz ... jaz sem ... vljuden.

Vsi v avtu so izbruhnili v smeh, tudi jaz – iz vljudnosti. Vendar se ne zafrkavam. Vljudnost je, poleg plahosti, eden mojih največjih hendikepov v življenju. Vedno sem menil, da družba ne bi več potrebovala zakonov,  e bi bili vsi dobro vzgojeni. Nisem si predstavljal samega sebe, kako zvonim na vratih samotarja kot paglavec, našemljen v čarovnika, ki v noči čarovnic prosi bonbonov.

Biti puščavnik je v tem delu Združenih držav spoštovanja vredna tradicija, ki se nadaljuje od »Dame v belem«: Emily Dickinson, pesnica, ki je vse življenje živela kot samotarka v Amherstu, v državi Massachussets, od 1830 do 1886, uro vožnje od Salingerjeve hiše proti jugu. Tista, katere dela so objavili šele po njeni smrti, je napisala tole: »*To the faithful absence is condensed presence.*« Ta stavek govori o Bogu, a tudi o središču pozornosti.

Odklanjanje družbe ni bilo nujno izbira: ali je to hendikep, socialna nezmožnost ali pa načrt, sredstvo, s katerim se doseže večja prisotnost, prisili druge, da mislijo na vas, ali pa je to rešitev duše, eksistenca, prebujenje: za Emily Dickinson je bilo to nedvomno bolečina in nebogljenost,

ker ni bila sposobna zapustiti svoje sobe. Nekateri izmed njenih življenjepiscev omenjajo nesrečno ljubezen ... Zaljubljena je bila v poročenega pastora in družinskega očeta ... Ljubezen, ki ni mogoča ... Proust v *Užitkih in dnevih* zapiše enako kot Emily Dickinson: »Ali ni odsotnost za tistega, ki ljubi, najbolj zanesljiva, najbolj učinkovita, najbolj vztrajna, najbolj neuničljiva, najbolj zvesta vseh prisotnosti?«

In tukaj je posegla vmes Oona O'Neill. Da bi mi oprostili, ker sem odnehal nekaj metrov pred ciljem, sem svoje sodelavce povabil na kosilo v Salingerjevo najljubšo restavracijo »Lou« v Hanovru poleg Univerze Dartmouth. Natararica nam ni hotela povedati, kdaj je bil pisatelj zadnjič tam (nekje sem bral, da je tja hodil na brunch vsako nedeljo). Ves okraj je spoštoval mir mitičnega pisca. Po radiu so Plattersi prepevali *Smoke Gets in Your Eye*. Nepremično sem gledal črno-belo fotografijo na steni, posneto v nekem nočnem klubu v štiridesetih letih: mlada dekleta v večernih oblekah in z bisernimi ogrlicami so pozirala v družbi starejših moških v tridelnih oblekah s klobuki.

Na okvirju je pisalo: »Stork Club, 1940«. Ti petdesetletniki so bi leta 2007 nedvomno že dolgo mrtvi in lepa dekleta, ki so se smehljala na fotografiji, so bila šestdeset let pozneje ali pokopana ali pa tik pred tem, slinasta na vozičku in brez sledu spomina na ta veseli večer. In potem, poleg na steni, Oona.

Ko sem odhajal iz restavracije, sem začel drgetati od mraza. Navzlic temu, da je v zraku plaval vonj po pomladi: rumene cvetlice, ki so se sklanjale nad reko Connecticut, se imenujejo zlata rozga. Imena cvetlic zanimajo samo starce: poznati hočejo imena rastlin, ki jih bodo kmalu prekrivale.

Tisto pokrajino prekrivajo polja marjetic, tako belih, da bi jih lahko imeli za smučišča. Salingerjev najljubši pisatelj, Francis Scott Fitzgerald, je februarja 1939 prišel v Dartmouth z Buddom Schulbergom, da bi za United Artists (družbo, ki jo je ustanovil Chaplin), pripravila scenarij z naslovom *Winter Carnival*. Bil je tako pijan, da so ga morali sprejeti v bolnišnico v New Yorku, preden so ga poslali nazaj v Hollywood, kjer je leto pozneje umrl, medtem ko je jedel košček čokolade pri Sheilah Graham na Severni avenijski Hayworth številka 1443. Budd mi je opisal svoje »delovne seanse« s Scottom. Srečal sem ga v Deauvilleu leta 2005, ko so mu podelili literarno nagrado festivala. Kakšno leto gor ali dol, pa bi Salinger prav lahko goltal krofe z gospodično O'Neill, Scottom Fitzgeraldom in Schulbergom natanko tu, leta 1939, pred kolidžem Dartmouth (Oona je štela štirinajst let, Salinger dvajset, Scott triinštirideset in Budd petindvajset). Bolj ko sem se staral, bolj se je moje stoletje krčilo.

Prav rad bi vedel, ali je Salinger po vojni Oono znova videl. Nedvomno lahkoživa žilica v meni. Mislim, da je bila prav Oona navdih za roman, ki nam bo staranje za vedno prepovedal. Odgovora ne bom nikoli poznal: Jerry Salinger je umrl 27. januarja 2010, tri leta po mojem propadlem obisku v Cornishu. Pisma, ki jih je J. D. Salinger pisal Ooni O'Neill, ostajajo skrita v švici v Corsier-sur-Veveyu, kjer se ta knjiga konča.